

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ES 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50. fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FÜMUNKATÁRS: FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 81. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillért, más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10,489. szám.

Rajtunk van a sor.

A nemzeti kormány figyelmébe.

(gh) „Minden vállalati eszmének abban rejlik a sikere, hogy gyakorlatilag megvalósítható legyen. Erős szemmel, nagy figyelemmel és kritikával néztem Filep Dezsőnek a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság hatalmas raktárában elhelyezett agyagipari készítményeit, de én olyan szép és izléses munkákat nem láttam ott, hol pedig az ország minden valamirevaló ipari produktuma képviselve van. — Kopperli Döme igazgató kijelentette, hogy bármily mennyiséget átvesszünk azokból. — Ilyetén foimán nyilatkozott Ugron Ákos főispán, Udvarhelyvármegye Iparfejlesztő Bizottságának elnöke, a szerdai ülésen.

Mit jelent ez? Azt, hogy Filep Dezső agyagiparos produktumait apró pénzre föl lehet venni. Tehát készítményeit értékesíteni kell.

A főispán elbeszélte azt is, hogy Sztérényi József államtitkár ugyancsak nagy érdeklődést tanúsít ezen ügy iránt. Megígérte, hogy 40,000 korona államsegélyt utalványoznak a telep beruházásaira, ha a megfelelő tervezetet és költségvetést beterjesztik. Ebben az irányban a szükséges intézkedéseket megtették s mivel közlekedési szempontból előnyösebbnek látszik, nemsokára Parajd községben füstölőgni fog az első székely agyagipari gyár — Filep Dezső vezetése alatt.

A Sóvidék fejlődéséhez, forgalmának és tekintélyének emeléséhez nagy lökést ad eme gyár. Méltó, hogy annak létrehozásában az ottani körök közreműködjenek. A kilátásba helyezett államsegély — tekintve az üzem igényeit — elenyésző csekélység arra, hogy telket, épületet és berendezést, valamint megfelelő forgótőkét lehessen teremteni. Parajd nagyközség legalább ingyen telket ajánljon fel s ezzel nyújtson támogatást — saját érdekében is. Ez — ugyszólva — erkölcsi kötelessége s előle kitérni, bizonyára nem is fog. Erős a hitünk, hogy a kereskedelemügyi minisztérium immár elérkezettnek látja az időt a Székelyföld központjának előbb vitelére és minden lehető megtesz már csak a sóvidéki székelység érdekében is, hogy ez a messze-

riható és nagy jövőre hivatott gyári vállalat *kellő gyorsasággal* megkapja az államtitkár által kilátásba helyezett összeget. A kormány azt nem akarhatja, hogy az évszázadokon át egyforma primitív módon gyártott közönséges korondi fazekasság, mestereinek csökönysége miatt — ítélet napjáig a jelen stádiumban megmaradjon.

*

Zsákban macskát árulni nem szoktunk. Épen ezért székely őszinte nyíltsággal kijelentjük, hogy a Rápolti, Kun és Toth szövögyári vállalat segély kérésének elutasítását különösen most, amikor az ipart fejleszteni akarjuk, helyesnek és méltányosnak nem tartjuk.

A kereskedelmi kormány, ha csak pillantást is vet a statisztika adataira, lehetetlen, hogy magyar érző szíve meg ne dobbanjon; lehetetlen, hogy a Tulipán ápolása eszébe ne jusson...

Rápolti, Kun és Toth puritán jellemű, talpig becsületes székely iparosok. Egyéb hibájuk nincs, minthogy szegény emberek és csupán ezért nem versenyezhetnek a milliomos osztrák iparosokkal. Annyijok van azonban, hogy kenyér dolgában szükségét nem szenvednek. Megélhetésüket szorgalmas munkásságuk által, elismert kiváló készítményeik azonnal való értékesítésével feltétlenül biztosítani tudják.

Am a mostani hazafias irányzatnak s a hazának ez nem elég. Rápolti, Kun és Toth sem elégedtek, nem elégedhetnek meg ezzel. Nekik most, ebben a szívet lelkét emelő nemzeti forradalomban: *hazafias missziót* kell teljesítsenek. Ezt követeli tőlük szakképzettségük; ezt várja minden becsületes fiától a magyar haza, melyet évszázadokon át szünet nélkül koldusított, kizsákmányolt Ausztria.

Nem egyéni érdek fűződik tehát sem a Filep Dezső, sem a Rápolti, Kun és Toth, sem pedig a Salamon Kálmán műfaragómester kérelméhez. Valamint a tervbe vett székely háziipari szövetkezet, háziipari tanfolyamok segélyezése iránt megindult akció sem egyéni érdek, amintnem egyéni érdeke Pál Márton helybeli fazekasmesternek sem, hogy feltűnően csekély értékű segédgépeket kapjon — államsegély címen.

Mindnyájan megtudják keresni — mondom — betevő falatjukat, mert hiszen egyik sem szorult alamizsnára s az ilyent, ismert székely büszkeséggel utasítanak vissza.

Nem ő nekik van szükségük tehát a kért állami támogatásra, hanem az országnak és kiválóan a Székelyföldnek kell az ő tevékenységüket a haza boldogulásának javára fordítania.

Felkérjük ezuttal a nemzeti kormányt s kiválóan Kossuth Ferenc magyar kereskedelemügyi minisztert és a miniszter jobb kezét képviselő Sztérényi József államtitkárt, hogy tekintsenek el az évtizedes szabadelvű párti kormányok azon szokásától, hogy azok Udvarhelyvármegye és általában a Székelyföld érdekeit — kivéve a választási időszakot — mindenkor figyelmen kívül hagyták. Tekintsenek el most inkább, mint valaha minden nehézségtől, esetleges akadálytól és segítsék elő a Székelyföld iparosainak bármilyen irányu felébredését, tenni vágyó törekvését, mert bizony mondom: *kisiparunk végoráját éli s ha az orvoslása soká késik — kimmúlása bizonyosra vehető.*

Mentsük meg tehát magát az ipart s ennek előharcosait. Teljes készségekkel, szükséges szerződésekkel felszerelve, indítsuk előre a nagy nemzeti munkára. Minden egyes fillér, minden szerszám — megfelelő szorgalmas, józan életű, hazafias irányban törekvő — iparosaink kezében nemzeti tőke, mely kizárólag a hazának jövedelmez és hozdus kamatokat.

*

Földmívelés, ipar és kereskedelem, ez a nemzetföntartó háromság, egyenlő mértékben érdemel figyelmet.

A földmívelést s annak mellékágait Darányi apánk kezében helyes irányban látjuk fejlődni. Az ipart és kereskedelmet Kossuth apánk bölcsességétől, szakértelmétől várjuk föllendíteni.

Az iparról elmondottuk kívánságainkat. A kereskedelemnek belső életünkben való igénye kevesebb.

A kereskedelemnek célszerű és előnyös közlekedés, valamint első sorban olcsó forgótökere van szüksége s ezt itthon is — helyes pénzügyi politikával —

előteremthetjük. No, de erről majd más alkalommal szólnunk.

Azt azonban eléggé erősen hangsúlyozni nem tudjuk, hogy most immár rajtunk székelyeken van a sor! Ha csak megsemmisülni nem akarunk, összevetve minden tehetségünket, álljunk talpra. Férfi, nő és gyermek fogjon dologhoz. Falun és városon ha télen is úgy munkálkodunk, mint nyáron, a siker elmaradni nem fog s úgy a haza, mint mi és családjunk feltétlenül boldogul itthon. Hogy mit és miképpen dolgozzunk, arról annak idején majd szintén beszélünk...

Városház-építés.

Pécsi Dávid vállalkozó Székelyudvarhely város tanácsához tegnap a következő beadványt intézte:

Tekintetes Városi Tanács!

Junius havi beadványomra hivatkozva, alábbiakban van szerencsém Székelyudvarhely r. t. városi tekintetes közönségének a városi szék- és bérház felépítésére vonatkozólag a következő ajánlatomat tisztelettel beterjeszteni.

Kötelezem magamat a bemutatott tervek és bemutatandó költségvetés körül írásai alapján az itt használatban levő legjobb anyagokból az előirt kivitelben a városi szék- és bérházat a köztünk kötendő szerződés jogerőre emelkedésétől számítva 18 hónapon belül saját költségemen elkészíteni és a város közönségének átadni, mely átadás alkalmával az épület a város tulajdonába megy át.

Amidőn a város közönsége az épületet a szerződésben körülirt feltételeknek megfelelőleg átvette, feltétlen kötelezettséget vállal ezen időponttól kezdődőleg 50 egymásután következő éven át 25000 korona évi annuitás fizetésre.

Az építkezés keresztyulvitelét és átadását tervező Bäck Alajos okleveles építész-mérnök és építőmester budapesti lakos saját költségén eszközli, ennél fogva a várossal kötendő szerződés összes jogai és kötelezettségei Bäck Alajos mérnök építővállalkozót illetik meg.

Alulírt Pécsi Dávid kötelezem magamat a Bäck Alajos által felépített és a város által átvett városi szék és bérházat a város által kiszabandó időtartamra (legkevesebb hat évre) évi 26,000 koronáért bérbe venni. Ennek biztosítékeképpen kötelezem magamat a haszonbérleti szerződés megkötésekor 26,000 koronát óvadékképpen a városi pénztárba befizetni. Feljogosítom továbbá a várost az általam albérebe adott összes helyiségek után járó évi haszonbért helyettesíteni az albérlőktől bevenni; úgy, hogy ezáltal a haszonbérleti biztosítékom legalább 52000 koronát fog kitenni. A város által megszabott haszonbérleti időtartam részéről nem mondható fel és csak a város-

nak áll jogában felévi előzetes felmondás.

Végül még a szék- és bérház felépítési helyére nézve, kívánnám szerény nézetemet kifejtteni.

Az épület legcélszerűbben aként helyezhető el, hogy főhomlokzata a Kossuth Lajos utca sarkával egy színben a ref. templom felé nézzen, míg oldal homlokzatai arra merőlegesen a teret befoglaló házsorok közti széles utcák betartásával egész a Petőfi utca, mint keresztelő utcáig terjedjenek. Ezáltal a főhomlokzat és a ref. templom között támadt nagy térség piaci térnek, az épület hátsó homlokzatától a Küküllőig terjedő térség részben piaci térnek, részben a város tovább fejlődésének utmutatójául szolgálja.

Nem ajánlhatom a barátok temploma előtti tér részt az építés színhelyéül főleg azért, mivel egyszer szűk volta miatt az oldal utcákra alig maradna hely és ezek csak síkatorok lennének; 2-szor architektónikus szempontból az épület eldugva semmiféle hatást nem gyakorolna és céljának meg nem felelné, 3. szor jóvedelmezőség szempontjából messze mögötte állana az előbb említett helynek és végre 4-szer főleg és kiváltképen azért, mivel város rendezési szempontból utját állana a város egyedüli és csakis ez irányban képzelhető kiterjedési és fejlődési processusának úgy, hogy ha oda épülne a városháza, mintegy örökké elzárna a Küküllő felé terjeszkedés útját, mely pedig mint már ma is látszik, szép jövő elé tekint és miután a város a ref. templom felé, tehát visszafelé nem fejlődhetik, az egész város fejlesztése mesterségesen fel volna tartva. Ellenben az első esetben a ref. templom és az építendő városháza közötti szép tér piactérnek legalkalmasabbnak beválnék és a Küküllő felé teljesen szabadon állana bármily irányban való tova fejlesztése a városnak.

A mi az épületnek a Kossuth Lajos utca sarkára való elhelyezését illeti, a helyszűke miatt (illetőleg az egyik homlokzat rövid volta miatt) kivihetetlen, mivel két oldalról beépített telekről lévén szó, udvari traktusokat kellene készíteni, melyek azonban az udvar szűkvoltánál fogva — mintegy átaljában a legtöbb udvari helyiség — sötétek és szellőzhetlenek volnának és így a célnak egyáltalán meg nem felelnék. Azonkívül pedig még ezek miatt az épület rentibilitása is tetemesen kisebb lenne.

Mindezek után kérem a tekintetes Tanácsot, kegyeskednék ajánlatomat pártolólá a közgyűlés elé terjesztetni és maradok a tekintetes Tanács

Szekelyudvarhely, 1906. szept. 15

alázatos szolgálja

Pécsi Dávid s. k.

*

Részünkről ezuttal tartózkodunk minden részletesebb vélemény nyilvánításától. Annnyit azonban már most megjegyzünk, hogy 50 év alatt évi 25,000 K annuitással, épen ke-rek 1 millió 250 ezer koronát kellene fizetnie a városnak, hogy az építendő városház — tehermentesen — birtokába jusson...

Nekünk pedig — úgy hiszszük — olcsóbb épület is megjárja...

EGYHÁZI ÉLET.

A román. kath. templom belső javítása és díszítésére adakoztak özv. Simó Györgyné 124 sz. gyűjtőívén Gyergyószárhegy, Alfalu és Szentmihály községében 290 adakozó 185-12 K. — Miklósi Rózsika 36 sz. gyűjtőívén: Szabó Ábelné, Simó Ferencné 10—10 K. özv. Farczádi Lajosné, Ugron Ákos 4—4 K. Florián Kristóf, Pál György, Szeles Róza, Zakariás Istvánné, Biró István, özv. Rend Dénesné, Zimny Fe-

rencné, Ferencz Györgyné, M. R. 2—2 K. Lajber Jánosné, Loschdorfer Emil, Berkecz Dénesné, Dávid Lajosné, Kelemen Mihályné, Diemár Károlyné, Bányai Árpádné, Szabó Juli, özv. Farkas Istvánné, Zakariás György, Dávid Annuska, Részeg Péterné, Jakab Etuska, ifj. Szabó Józsefné, Ferencz Károlyné, Nagy Kálmánné, Kertész Albertné, Macskásy Róza, Szabados Ferencz, Sándor Györgyné, Sándor Albert, ifj. Sándor György, id. Péter Józsefné, Biró István takács, Jakabos Györgyné, Mohácsi Józsefné, Jakab Gáspárné, Bartos Ferenc 1—1 K. Jakab Ferenc, Balázs Mihályné, Toth József, Florián N. 60—60 f. Zakariás Ferenc, Berkecz Ferencné, Toth Jánosné, Pakán Ágnes, Fekete Róza, ifj. Miklósi Jánosné 40—40 f. Csikszereda és Csiksomlyón 92 adakozótól 62-53 K. — Berkecz Sándorné 125 sz. ivén: Pávelka Márton, Pásztor Istvánné 2—2 K. Fischer Ferenc, Ágatha Ferenc 1—1 K. Bonda Balázs 50 f. Bokor Domokosné, Szász Rózsika 40—40 f. Macskásy Sándor 30 f. Hermann Károly, Mihály Ferencné, Orbán Mózes 20—20 f. Zetelákan 41 adakozótól 23-44 K. — Dr Görgényi Károlyné 131 sz. ivén Tordán 38 adakozótól 23-60 K. Régiusz Vilma Nagyszeben 136 sz. ivén 12 adakozótól 4-40 K. Nagy Kata Nagyszeben 135 sz. ivén 44 adakozótól 28-30 K. Ferencz György vendéglős Bethlenutca 100 K. Szabó Ferencné (mészáros) 37 sz. ivén 10 K. Maráth Józsefné 75 sz. ivén 3 K. Összesen 527 K 39 f. Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is hálás köszönetünket. Székelyudvarhely, 1906. szeptember 14.

gróf Mikes János, Paschek Viktor, főesperes-plébános, bizotts. pénztárnok, bizottsági elnök.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Számonkérőszék.** Ugron Ákos főispán folyó hó 27-én d. e. 9 órá-tól kezdődőleg tartja meg a számonkérőszéket, melyen a vármegye ügykezelését és az egyes tisztviselők hivatali tevékenységét teszi beható vizsgálat tárgyává

— **A vármegyei állandó választmány** az őszi rendes közgyűlés tárgyait előkészítése céljából első ülését folyó hó 26-án (szerdán) fogja megtartani.

— **Az őszi közgyűlés.** Udvarhely-vármegye törvényhatósági bizottsága őszi rendes közgyűlését október hó 11-én d. e. 9 órá-tól kezdődőleg a vármegyeház dísztermében tartja meg.

— **Éhező tanítók.** Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter szíves figyelmét bizonyára megérdemli azon sajnálatos körülmény, hogy az állami tanítók fizetése és a felekezeti fizetésekiegészítése a mostani rendszertől eltérőleg ne januárban, hanem szeptember 1-én folyósítsák. A természet rendje szerint ugyanis szeptemberben beáll az őszi. A téli beruházások ekkor veszik kezdetüket. Sok olyan dolgot kell bevásárolni szeptemberben, amit januárban megvenni nem, vagy jóval magasabb áron lehet. A tanítóknak szerényke fizetésük van s ha még ezt sem tudják helyesen, gazdaságosan beosztani, akkor — ha más mellékkeresetük nincs — családjukkal együtt éhezni kénytelenek. Egyszerű kezelési kérdés az egész. Apponyi gróf egyetlen szavára, a minisztertanács határozatára, megtörténik. Változtasson tehát az állapoton, hogy a tanítók szeptemberben kapják meg illetményeiket.

— **A vármegyei igazoló választmány** hétfőn Dr Nagy Sámuel elnöke alatt tartott ülésén az 1886. évi XXI. t.-c. 26. §-a alapján a kö-

vetkezők adóját kétszeresen számítottatta és Udvarhelyvármegye 1907. évi legtöbb adót fizetőinek névjegyzékébe megfelelő sorrendbe való felvételüket kimondotta: Apáthy Gyula, Baumgarten Károly, Becsek Aladár Bedő Dénes, Betegh Pál, Biró Áron, Biró Sándor, Bod Károly, Dr Bodolla Gábor, Borbáth Dániel, Börbély Sámuel, Csanády Zoltán, Demény Ferenc, Embery Árpád, Fás Gyula, Félegyházi Antal, Dr Göllner Béla, Gönczy Lajos, Gyertyánffy Gábor, Haberstumpf Károly, Hlatky Miklós, Dr Horváth Károly, Jánosi Gyula, Jaeger József, Dr Kassay Albert, Kassay Dezső, Kassay József, Konecz Ármán, László Domokos, Dr Lengyel Árpád, Dr Lengyel József, Lengyel Samu, Dr Lukácsffy István, Dr Mezei Ödön, Molnár Károly, Dr Nagy Samu, Dr Ráczkői Samu, Sándor János, Sándor Mózes, Solymossy Endre, Dr Solymossy Lajos, Soó Gáspár, Tamás Albert, Tompa Árpád, Dr Török Albert, Dr Török Pál, Ugron Ákos, Dr Valentsik Ferenc, Vánki Kálmán.

— **Ne dobják ki!** Lapunk legutóbbi számában a vármegyei közigazgatási bizottság e hó 12-én tartott üléséről hozott tudósításunk helyreigazításul, illetékes helyről jött felkeresésre közöljük, hogy az alispán Dr Valentsik Ferenc tiszti ügyész interpellációjára adott válaszában nem használta azon kifejezést, hogy a korteskedő tisztviselőket a bizottsági tagok egyszerűen dobják ki és szóba se álljanak velük, hanem arra kerte fel a bizottság tagjait, hogy: a jogosultsággal önkínázkodásoknak téri ne engedjenek s elhatározásaiknál egyedül a tudást, szorgalmat, **jellemzőségeket** és **tiszteletességüket** mérlegeljék.

— **Fogházvizsgálat.** A fogházvizsgáló bizottság e hó 19-én d. e. 11 órakor fogja a helybeli kir. törvényszéki fogházat megvizsgálni. A székekerezeti fogház vizsgálatára Menyhárt András nyug. ref. esperest és az oklándira Sándor Mózes kir. tanácsos, nyug. tanfelügyelőt kérte fel vármegyénk főispánja.

— **Új ügyvéd.** Dr Szöllösi Ödön helybeli ügyvédjelölt a marosvásárhelyi ügyvédvizsgáló bizottság előtt folyó hó 14-én az ügyvédi vizsgát letette és irodáját közelebből városunkban megnyitja.

— **Erdőpusztítás.** A zetelaki Kecskész nevű erdő eladásába — úgy látszik — csak nem akarnak beleszerezni a székelyek. Faj a szívük az értékes erdőért, melyet a darabont-kormány idejében kivettek a néphasználatából. Boszut esküdtek a vevő ellen. Legalább erre enged következtetni a szerdai erdőégetés, melynek nyomán, mintegy 3000 szál fa elégett. Ha az eső meg nem ered és ki nem oltja a veszélyes tüzet, talán az egész értékes erdő megsemmisült volna. Vasutat épít a Kleincég Épen szerdán utasította el a közigazgatási bizottság a szerződés felfüggesztését kérelmezők kérényét. Talán csak nem erre választottak az elkeseredett zetelakiak? A zetelaki erdőügy elintézése a darabontoktól maradt hátra. Nem volt idejük befejezni ezt a kényes természetű kérdést. A dolog jelenleg a közigazgatási bíróságnál és a földmívelésügyi miniszternél van. Szükséges lenne, hogy Polónyi igazságügyminiszter megvizsgáltassa. Ez is arányjogok vásárlásával kezdődött

s hogy a székely nép károsodott világos bizonyítéka a szerdai tüzeset, a mely csak boszu műve lehet.

— **Nagyalambfalván** Beke Albert igazgatótanító elnöke alatt 50 taggal állatbiztosító szövetkezet alakult. Ez immár a harmadik közérdekű szövetkezet a községben. Vanteszövetkezet, fogyasztási és most alakult meg az állatbiztosító szövetkezet, melynek elnökévé Kádár Lajos földbirtokost választották.

— **Érdekes röpirat** Re. dkivül érdekes és figyelemreméltó röpirat jelent meg a napokban Budapesten, Tali Ferenc Lajos tollából. "Néhány szó a magyar nemzeti állam kiépítéséről és a nemzetiségi kérdés megoldásáról" cím alatt. A szerző eleven tollal irt munkájában itt-ott kimeletlen, de mindég jóakaró hangon veti szemünkre nemzeti hibáinkat s azt sürgeti, hogy Magyarországot mielőbb iparállammá kell tenni, mert csak így lehet nagy, szabad és független. A röpirat második része a nemzetiségi kérdések megoldásával foglalkozik s annak barátságos rendezésére új és figyelemreméltó módozatokat ajánl a képviselőház figyelmébe. A röpirat minden könyvkereskedésben kapható. Ára 30 fillér.

— **Tanítónői helyettesítés.** A kir. tanfelügyelő Nemes Julia nagyalambfalvi áll. népiskolai tanítónő betegsége folytán, Száva Berta okleveles tanítónővel helyettesítette.

— **Panasz van a vasut** s ezáltal ami vicinálisunk is benne van az okozott bajban. Ugyanis a vonatok egy-két óras késése napirenden áll. Az átjárókat ezalatt elzárják és a közönség csak úgy öszül a sok, várakozástól. A közigazgatási bizottság Szobotka Rezső kir. főmérnök előterjesztésére, megkereste a vasut igazgatóságát, hogy a vonatok érkezését jelentő harang- vagy más jelző készülékek felállításáról gondoskodjék. Vajjon nem jobb volna-e, hogy inkább a fővonal vonatának pontos érkezéseiről gondoskodjanak? Ez sokkal előnyösebb lenne reánk nézve, mert mostanában csakugyan a boszantásig gyakoriak a vonatkésések.

— **Tavaszi és őszi szünetek.** A falusi elemi iskolákba gazdálkodó emberek gyermekei járnak. Mult évben a közigazgatási bizottság időközi szüneteket engedélyezett. Ezeket azonban az iskoláknak csak a fele vette igénybe, holott jó hatásuk érezhető volt. Ohajtandó, hogy a beállott iskolai évben az összes falusi iskolák alkalmazzák az októberi és áprilisi szüneteket.

— **A hegyesvidékek ékessége,** szép panorámája, a büszke fenyvesek végét járják. Lelketlen kufárok pénz-sóvár kapzsóságának áldozatai lettek. Ami pedig megmaradt, azt is folytonos veszedelmi fenyegeti. Általános szokássá kezd lenni a korifeusoknak egy új felforgása. Azzal ámitják el a jóhiszemű erdőbirtokosokat, hogy ha arányrészüket egyik birtokosnak névlegesen eladják, megmentődnek az állami erdőkezeléstől, melyet a székely nép nem szeret. Így aztán könnyen kezére játszhatják az üzlereknek egy egész község megélhetési alapját. Dr Mezei Ödön bizottsági tag felszólalására Ugron Ákos főispán a közigazgatási bizottság ülésén kijelentette, hogy ebben az irányban a legszigorubb eljárást fogja tanusítani. Az erdészeti bizottság üléséből három község ellen vizsgálatot is indítottak. Nem tudjuk, vajjon Fenyéd ezek között van-e, de azt állítjuk, hogy az ottani erdőket is eladták és telekkönyvileg egyik birtokosra átiratták. Hogy mi célból, azt a körjegyző ur valószínű-

leg megmondhatná, mert — a szerződések 6 is aláírta... mint eladó. Ifj. Sándor István mindenesetre jó vásárt csinált, mert 2600 koronáért 380 hold és 1012 négyszögöl erdő került telekkönyvi tulajdonába. Ha véletlenül ifj. Sándor István meghalna, vajjon hol keresnék erdőjogukat a fenyédek? ... Mert hiszi a pici, hogy holdankint 6 (hat) koronáért örök időkre adtak volna el erdőreszüket...

— **Magyarországi munkások rokant- és nyugdíjgyletének fiók-pénztára** Székelyudvarhelyt ma (vasárnap) délután 3 órakor a polgári önképző-kör nagytermében alakul meg véglegesen. Beiratkozni Blájer Balázs tanító, ideigl. pénztárnoknál (Alsómalomutca) lehet 1 K 20 fillér díj és 2-4 heti illeték befizetése mellett.

— **Székely népgyűlést** tartanak Dr Szacsavay Gyula elnök vezetése alatt Kézdivásárhelyt a székely kérdéseknek a képviselőháznál leendő megszüretése, felújítása céljából. — Szív- és lélekben veletek vagyunk s a székely ügyekért halálig küzdünk! Csak előre székely testvérek!

— **Posta- és távirdegyesítések kiképzése** Folyó évben a budapesti posta- és távirdegyesítési kerületbe negyven, a kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári és zágrábi kerületekbe pedig egyenként husz, vagyis összesen 200 növendéket vesznek föl. Azon magyarhonos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet, a horvát-szlavonországi illetőségük pedig a horvát nyelvet szóban és írásban bírják, továbbá a középiskola IV, vagy ezzel egyenlő rangú más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek. A felvételért sajátkezüleg irt, ivenkint egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a szükséges feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1906 évi október hó 10-ig lehet folyamodni az illető postatávirde hivatalnál, hova folyamodó felvételét óhajtja. A növendékek 18 éves életkoruk betöltéséig gyakorlati kiképzés alatt állanak, ezen kiképzés első felében semmi féle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felében azonban kincstári posta távirdehivatalnál havi 15 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 40 korona és a negyedik évben havi 50 korona napidíj általányt kapnak. Nem kincstári posta-távirdehivatalnál a díjazás növendék és postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért azonban a postamesternek nem szabad díjat szedni. A növendékek 18 éves életkoruk betöltése után a posta-távirde igazgatóság székhelyén vizsgára bocsájtatnak és a vizsga sikeres letéte után kineveztetésükig kincstári posta-távirde hivataloknál napidíjas, vagy nem kincstári hivataloknál kiadói minőségben nyernek alkalmazást.

— **Benzinmotoros cséplőgépet** hoztatnak Nagyalambfalvára a szövetség gazdák. Ujabban pedig egy motoros malmom felállításán fáradoznak.

— **Kitiltott földgömbök.** A közoktatásügyi miniszter »Die Erde. Herausgegeben von J. Felkl in Prag. Entwurf und Zeichnung von Otto

Delitsh Litographie und Vordruck des geogr. lith. Instituts von J. Felkl in Prag, valamint »Die Erdkugel nach den neuesten Quellen« darab Geogr. artist: Aust v. Ernst Schotte in Berlin« fsliratu földgömböket 28.420-1906 számú rendeletével, részint a magyar közjogba ütköző hibái, részint pedig fogyatékos és elavult tartalmuk miatt a hazai összes elemi, polgári iskolák, gimnáziumokból, reáliskolákból, tanító és tanítóképző intézetekből és egyéb közép és felsőfokú tanintézetekből kitiltotta.

— **Salamon Kálmán** székelykereszturi műfaragómester által fából készített tárgyak, u. m. salátavilla és kanál, óra- és hamutartó, díszes dobozok, szobadiszek kaphatók Betegh Pál és Társa könyv- és papirkereskedésében.

— **Cimeres névjegyek** rendes és dombornyomással, igen csinos kiállításban készülnek Betegh Pál és Társa könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt. Nagy választék, előnyös árak, pontos kiszolgálás.

— **Országos kirakóvásárok** szeptember havában a következő helyiségekben és napokon lesznek:

16. Görgényzentimre, Ugra.
17. Markod, Órlyaboldogfalva.
18. Lupsa.
20. Brulya, Csernátfalva, Egerhát, Oláhlapos, Szilágynagyfalva.
21. Alsórákos, Bánffyhungad, Bethlenszentmiklós, Dobra, Erzsébetváros, Göröcsön, Hódos, Hosszúfalva, Lekence, Pojána, Zernest.
24. Abrudbánya.
25. Alsóvenice.
26. Bereck, Hidalmás, Zám.
27. Magyarlápós, Medgyes, Monor, Szék.
28. Rettég, Szilágyosmló.
29. Brád, Csikszerecs, Etéd.
30. Bonyha, Feketealom, Gyulafehérvár, Marosoroszfalu.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Irta: Connert János, ford. Balásy Dénes.
(63. folytatás.)

Mig a fejedelem vagy a főparancsnok a hadból való visszafordulásra az engedelmet vagy a parancsot meg nem adta, addig senkinek sem volt szabad haza menni, ha mindjárt egy hónapnál tovább is nyúlt a közönséges fölkelés ideje. Apaffy 1686-ban megparancsolja a székely csapatoknak, kik határőrzésre Kolozsvárra voltak rendelve és haza kíváncsoztak, hogy maradjanak továbbra is ott, mert követeli a haza sorsa. Aki e parancs vétele után, ha elindult, nem tér vissza, vagy odább áll, az személyi tekintet nélkül, bárhol kerül majd kézre, fel fog akasztatni.¹⁰² 1670-ben a dési táborból kéri Daczó János a fejedelmet, hogy a sokféle nélkülözésben, nyomorban levő székely csapatokat bocsássa haza, ne tartsa itt, s alkalmasabb időben, nagyobb szükség esetén mozgósítsa majd őket.¹⁰³

III. ŐRSÉGI ÉS HATÁRSZOLGÁLAT.

A mezei szolgálaton kívül a szükséghez képest várszolgálatot is tettek a székelyek, azaz: helyőrségi szolgálatot. Védelmezniök kellett néha, főleg Erdély nyugoti részén, a várakat és városokat. Ilyenek voltak: Szamosújvár, Kolozsvár, Nagyvárad, Fehérvár, Déva, Huszt, Lippa, Karánsebes, Lugos és Jenő; Keleten pedig Görgény és Udvarhely. Ezeket a helyőrségi csapatokat praesidiumnak nevezték. Volt e várakban és városokban egy kis őrség még békés időben is. A városokban az őrzést, vigyázást a polgárság maga végezte, míg a várakokra letelepített és várőrzésre kötelezett várjobbágyok őrködtek. Ezt az állandó őrséget há-

borus időkben megerősítették a három rendből, megerősítették főleg a székelyek közül vett és összeállított csapatokkal. A rendek maguk az Approbáták szerint szükség és ok nélkül praesidiummal nem voltak terhelhetők. Mikor a fejedelem ily várbeli erősítést szükségesnek tartott, közösen tárgyalt és kellett a fejedelmi tanácssal döntenie arról, vajjon szükséges-e ilyen praesidium összeállítása és ha igen, akkor miféle módon, mekkorra számban és milyen időben hivandó be a támogató őrség? Tehetett az országgyűlés is efféle rendelkezést.

Ámbár nem állapíthatjuk meg részletes pontossággal, hogy időnként mekkora őrségi csapat szerveződött a székelyekből, s nem határozhatni meg, vajjon átlag meddig állottak azután szolgálatban azok, de azért a meglévő adatokból mégis némiképp világos képet formálhatni a székely őrségekről.

Részleges insurrectionál — legalább a székelyeket illetőleg, alig láthatunk egyebet a praesidium eredeti formájában. Már 1540-ben kötelezik a székelyeket, hogy mint közönségesen, állítsanak ki 1000 embert.¹⁰⁵ Abból a tényállásból, hogy a nemesek és szászok által küldött csapatok rendszeresen hópénzt kaptak, arra lehet következtetni, hogy az ilyen őrségi csapatok hosszabb ideig lehettek szolgálatban. A tordai országgyűlés 1552-ben azt határozza, hogy tartson mindegyik nemzet az ország védelmére két-két ezer embert s azokat a vajda vagy generális mozgósíthassa aztán akár részben, akár egészen is.¹⁰⁶ A vajda kérésére 1554-ben a marosvásárhelyi országgyűlésen azt határozzák a rendek, hogy egy „praesidiumot” állítsanak össze, még pedig a nemesek 16 kaputól 1 lovast, a székelyek fegyverviselőiknek egyegyedet, megfelelő számot a szászok is, összesen a három nemzet 6000 embert. Ezen kívül mindnyájan általános fölkelésre buzdultak.¹⁰⁷ A következő hónapban e határozatot, a mely e sereg tartásáról (conservare) szól, megújítják, ismételik, nagy pénzbüntetéssel fenyegetve a másként cselekvőket.¹⁰⁸ 1555-ben jónak látják biztosítani és megnyugtanni Ferdinándot, miszerint határozatuk a 6000 emberről, nem neki és ellene szól, hanem az ország védelmezését tartják szem előtt.¹⁰⁹ Ennek az állandó jellegű őrségnek eltartására a nemesek fejenként 99 dénár adót adnak össze, a szászok pedig a szokásost, míg a székelyek adójáról e pontnál nincsen serege, mert nekik a maguk seregéről bizonyára maguknak kellett gondoskodni addig, amíg szolgálatban állottak. A kolozsvári országgyűlés 1556-ban a 6000 embernek a három nemzet által való fentartását e szavakkal indokolja: Minthogy sokféle környüállások követelik, hogy mi készen álló seregeket tartsunk, elhatároztuk, hogy két-két ezer embert mindegyik nemzet indulásra készen tartson, de a székelyek közül a 2000 emberen kívül a tehetősebbek és a primipilusok is ha kell készen legyenek mind.¹¹⁰ Erre a székelyek júliusban tényleg 2000 embert állítottak talpra.¹¹¹

Tényleg mintegy 3—6000 főre rugott ez a hadi lábon lévő, állandó jellegű praesidium, a melyből egy harmadot tartott és fizetett mindegyik nemzet. Csakhogy ez a mintegy rögtönözve 16 kapu után kiállított és 3 nemzetből szedett-vedett vitézeikről nem sokat érnek, hasznavehetlenek s mindenkéül fölött a szászok panaszkodtak, hogy ők 2000 ember zsoldját nem bírják fizetni. Az 1562-iki országgyűlés eme végzése erre és idevonatkozólag, sokkal későbbben csupa tapogatózás, pénzhány, panasz és gyalgó fegyverzet elősorolásából áll. Végül abban állapodnak meg akkor, hogy a nélkülözhetetlen zsold előteremtésére a

fejedelmi uradalmakat is számításba kell venni.¹¹² Ily módon egy állandó hadsereg, praesidium, szerveződnék, mely a szükséghez képest majd várőrség lenne, majd a hirtelen betörő ellenség ellen első határvédelmül szolgálna. Ez a határozat, ez a kísérlet is azonban az állandó seregre nézve dugába dőlt s a következő évben már mit sem hallunk felőle. Annak okáért a rendek 1564 januárban az insurrectiona nézve ujjal ugyanazon eljárást állapítják meg, mint aminő korábban volt szokásban. Hogy a rendek t. i. jobbágyaiknak egytizenhatod, egytized, egyötödével, vagy a a szükséghez képest fejenként üljenek fel.¹¹³ Ugyanez év júniusában 1500 ember eltartására kapunkként 40 dénárt szavaznak meg a követek, mert „német király fenyegeti az országot”. E teher viselésére székelyek is, szászok is köteleztetnek.¹¹⁴ Ez a sereg ne csak egy-két hónapig álljon hadban, — állapítják meg, hanem amíg szükség lesz rá. Ugyanez év októberében úgy a székely primorok, mint a vármegyei nemesek, 20 dénárt fizetnek minden kapu után, a mivel zsoldosokat fogadnak, egyszersmind minden öt lófőt is köteleznek egy zsoldos állítására. A székelyek által állított seregek maradjanak Vásárhelyt őrségnek.¹¹⁵ Minthogy a két nemzet által ekkor kiállított csapatok 1000 főre rugtak, ennél a székelyeket többnek kell tartanunk. Bizonyos praesidiumféle volt hát a mondottakból kifolyólag ez a sereg: őrségen tartva, fizetve, bármely pillanatban csatára készen — csakhogy kevés ideig állhatott fenn, nem sokáig volt vagy lehetett azt együtt vagy összetartani. Mert 1566-ban a székely primorok és lófők már megint és újra fejenként kelnek föl, a közszékelyek pedig a fejedelemnek zsold célokra 20 dénár kapudót fizetnek.

A régi szokásnak és az új rendnek eme többrendbeli kísérletei, próbálkozásai és végzése közepette, végül a praesidium helyébe a fejedelemek egy zsoldos csapatja lép homlokterbe 1557-ben, a darabontok, melynek fentartására a rendek külön adót szavaznak meg. Az első évben kaptunk 20 dénárt,¹¹⁶ a következő 1569-ben 50 dénárt¹¹⁷ stb. A részletek, történeti adatok, meglehetősen hézagosak itt. 1571-ben János Zsigmond temetéséig 1500 embert az ország védelmezése végett Tordán tartanak és zsoldjukat a három nemzet fizeti.¹¹⁸ 1574-ben 20 dénárt szavaznak meg a rendek ama seregek részére, melyeket a fejedelem Oláhországba küldött és a határ őrzésére tart.¹¹⁹ Az ezutáni időkben, egészen 1594-ig, több ízben szavaznak meg a fejedelem adót, de mindig ama szigorú kikötéssel, hogy ő azt a határokat vigyázására tartott zsoldos csapatok fizetésére fordítsa. Viszont próbát tesz megint az országgyűlés a fejedelem határozott kívánságára egy határőrsereg, praesidium felállítására. E csapatnak az a célja, hogy az országot a hirteleni betöréstől megóvjá, mert híre járt, hogy a szomszéd nyugati ország készülődik. Ehhez az őrséghez, mely Kolozsváron állomásoz, a székelyek 200 lovast küldenek és egy hónap múlva ez a lovasság a fejedelemi kincstártól kap majd havi zsoldot; a fejedelem maga is 100 darabontot és 200 lovast állít az ő udvari népéből.¹²⁰ 1576-ban megint egy praesidium indul Kolozsvárra, melynek zsoldját a rendek fizetik; a székelyek ahhoz 300 lovassal járulnak, kik addig maradnak helyükön, míg szükség van rájuk.¹²¹

Minden szék maga állít fölkelő csapata élére parancsnokot. A következő évben hasonló nagyságú csapat indul oda közönséges vigyázásra; a mindenkor i főkirálybírája az egyes székeknek velők megy, tizeket nevez ki és a rendet köztük fentartja.¹²²

(Folyt. köv.)

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban.

Gyertyánty J. fia vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.

SZERKESZTŐI IZENETEK.

F. G. Glogon. A kiadóhivatal részéről tudatjuk, hogy beküldött előfizetése 1907. évi január közepéig szól. Szíves üdvözlét! Erdőbirtokosság Kőpecz, Málnás, Bikfalva, Sepsi-köröspatak. A képviselőházhoz intézett kérvényük aláírva beérkezett. Rendeltetési helyére juttatjuk. Közelebről a székely-képviselőknél szülő iratot is megküldjük. Szíves bizalmukat köszönjük.

Szoptató anyák

sokszor oly időben érzik magukat teljesen kimerültnek, mikor éppen erőre és legjobb egészségre volna szükségük, hogy anyai kötelességeiknek megfelelhessenek. Különösen ők találhatnak tehát a Scott-féle Emulsio-ban egy valósággal felülmúlhatatlan táp- és erősítő szert. A legjobb gyógy-csukamájolajból alposphorsavas mesz és nátron hozzáadásával készülve, feltétlenül jóízű és rendkívül könnyen emészthető, az étvágyat gerjeszti és így fiatal anyák erősítésére minden más szernél jobb. A Scott-féle Emulsio segítségével megszüntetjük a gyöngeséget és gyorsan új erőre, új életkedvre teszünk szert. A Scott-féle Emulsio sokkal hatásosabb és megbízhatóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegye.



Dr BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerháznál.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

360—906. vhtó sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az udvarhelyi kir. járárbírósnak 1906. évi 2185/p. sz. végzése következtében Dr Papp Ferenc ügyvéd által képviselt Udvarhelymegyei Takarékpénztár javára Bartha Andor bádoci lakos ellen 2122 K s jár erejéig 1906. évi június 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4000 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. ökrök, lovak nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1906. évi V 149 2. számú végzése folytán 2122 K tőkekövetelés, ennek 1906. február 25-ik napjától járó 5% kamatai, 1% váltódíj és eddig összesen 137 K 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Barcocon alperesnél leendő eszközölésére 1906. évi szeptember hó 24. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le ésfelülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1906 augusztus 11.

Pollák Ignác,

kir. bír. végrehajtó.

3818—906. sz.

HIRDETMÉNY.

Miklósfalva község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t.-c. az 1889. évi XXXVIII. t.-c. és az 1891. évi XVI. t.-c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi he-

lyesbítéssel kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közre:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t.-c. 15. és 17. §. alapján ide érte e szakaszoknak az 1889. évi 38. t.-c. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi 16. t.-c. 15. §-a a pontjában foglalt kiegészítések is, valamint az 1889. évi 38. t.-c. 7. a és az 1891. évi 16. t.-c. 15. §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t.-c. 22. §-a alapján történt törések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1907. évi március 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törési kereset annak a személynek; ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t.-c. 16. és 18. §-ának eseteiben ide érte ez utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi március 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható határidő eltelté után ellenmondásuk többé figyelembe nem vétetik.

3. hogy mindazok, kik telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, kik az 1. 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ide érte azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi 38. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek tartják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1907. évi március 15-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után az átalakításkor közbejött téves bejegyzésekből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az előbb említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek mindazok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. bíróság, mint tkvi hatóság Oklánd, 1906 szeptember 5-én.

Máthé,

518 2—3

kir. járásbíró

Eladó kocsik. Egy félvicses kocsit javítva, jótállás mellett és egy új. félolajos tengellyel, előnyös áron eladó Dávid Gergely kovácsmesternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26. sz. alatt.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható



STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból parólt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS és STOCK

párold-telepe FIUME - BARCOLA

Kapható minden jobb üzletben.



A „SZÉKELY UDVARHELY” hirdetése a legeredményesebb.

KÉRJEN

csak

Seller és Kary féle

FIAM VÁSÁROLJ oly kereskedőknél, kik hirdetnek, mert ezek intelligensek és jól fognak jární.

FRANKLIN.

Tankönyvek, taneszközök
kaphatók: BETEGH PÁL és TÁRSÁNAL.

FREDIN

legjobb tisztítószert minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcalf, oscar, chevreaux és lakkeipőh. Bécs, XII. l.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszmuárak, függő, fali és asztali lámpákban. Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Államilag ólomzárolt lucerna és lóhere magvak. Valamint baltacin-, répa- és fűmagvak. Valódi erfurti konyha-, kerti- és virágmagvak a legjobb minőségben a legolcsóbb árakon.

Mindig friss fűszerárak!

Lóárverési hirdetmény.

A székelyföldi miniszteri kirendeltség tulajdonát képező lipicai fajta, 8 éves, 160 centiméter magas, almásszürkő ménlő magtalanság miatt a **hó 18-án kedden délelőtti 10 órakor** Székelyudvarhely városházájának udvarában elárvereztetni fog.

A ló nyereg alatt és kocsiban jár. Bővebb értesítés Dorner Béla kir. gazd. intézőnél Árpád-utca 11. kapható. 519 2—2

Thomassalakliszt

csillag  védjegyű **Stern Marko**

a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágya

minden kalászos, kapás és takarmánynövény (lóhere, lucerna stb.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is. Szíveskedjék a védjegyre, ólomzár és tartalom-jelzésre ügyelni!

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Teréz-körút 3. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. h. Berlin, vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Sterba János jóhírű fűszerkereskedését vétel útján átvettem és azt ezentul saját nevem alatt folytatom.

Midőn ezt a körülményt a közönség szives tudomására hozom, kijelentem, hogy fő törekvésem lesz a legkényesebb igényeket is úgy a szolid, pontos és előzékeny kiszolgálással, mint kiváló minőségű és olcsó áruimmal kiérdemelni.

Kérem a n. é. közönség elődöm iránt tanúsított szives pártfogását részemre is fentartani és én ígérem, hogy azt minden tekintetben ki is fogom érdemelni.

Gyarmathy Ákos
fűszerkereskedő.

Képrama készítés!

Ablaküvegezés